

tremitjana (supra).

u) RAFELSINEU. Despoblada del te. de Palmera (Gandia). Crec que és falsa i infundada la forma *Rafelsinén*, que dona SSiv. (s. v. *Rafalixlem*) i d'ell la deu copiar el seu nebot SGuarner (*Pobles val. parlen* III, p. 147). Car jo vaig oir, sense dubtes, *rafelsinēu* en l'enq. de 1963 a Palmera (XXXIII, 15.58). Així mateix en els censos de moriscos: *Rafelcineu* (Lapeyre, 39), *Rafelsineu* (Reglà, 117), amb 7, 12, 16 cases de moriscos en els anys 1567, '72, 1602 i 1609.

El nom coincideix amb *Signeu*, alqueria de Corbera (Rept., 387), on potser hi ha gn ultracorrecta segons *signar/sinar*; o bé més aviat = *signeu*, cf. el mall. *Sineu* que és *Sixneu* en el Rept. de l'illa; allí li proposo com ètimon una forma arabitzada (amb A > ā) del NP got. SISENALD. El més simple i recomanable és admetre el mateix per al val. *Rafelsineu*; si bé també es podria pensar en el mossàrab *cinab* (PALC SINAPE 'mostassa'); *šināb* RMa, però queda menys fundat.

¹ Única objecció que es podria suscitar: SSiv. parla d'un «*Rafelcoher* despoblado de Fuente en Carroç», i encara que no ho aplica a *Rafelcofer*, La Font d'En Carroç és a 2 k. de Rafelcofer, i En Carroç ja l'hem vist fent les cobrances de Rafelcofer. Aquesta -h- s'oposaria a qualsevol ètimon amb -f- aràbiga; però no s'hi pot donar importància essent un hapax contradictori per tota la documentació restant. Probablement hi ha hagut una còpia inexacta, diríem una «metagrafia»: *Rahelcofer* → *Ratelcoher*.
² També es podria pensar en l'acc. 'pagès, sembrador', que Lane documenta en totes les dates. Quant a *kāfir* 'descregut, pagà', ja era corànic.

Rafal Pai, V. vol. I, s. v. *Alpara Rafaltrobat*, V. vol. I, -*Trobat*, *Rafal* ~ *Rafelbanyol*, *Rafelcofer*, *Rafelgep*, *Rafelsineu*, V. *Rafal*, cpts. *Rafeques*, V. *Rafet*

RAFARD

Nom de persona i de diversos llocs menors.

Un mas que devia ser en el Maresme de Llevant: 1438: «mansum --- vocatum *Rafart* --- cum quodam clausi sive quintani terre ---» (*Capbreu de Sta. Maria de Pineda*, f° 12, de l'Arx. del Marquès d'Alfarràs a Bna., Hinojosa, Reg. Señ. Cat., p. 42).

Rafart, veïnadet en el Gironès, te. Celrà (comun. d'En Fraga, enginyer de la Mancomunitat, c. 1920).

Lo *Rafard*, roca que emergeix de mar poc enfora de la costa rossellonesa al Nord de Cotlliure (enq. del Barcarès: xxv, 89.15). Potser vénen d'un mateix paratge aquest i un «loco vocato *Rafart*» en doc. de 1292 de St. Llor. d. l. Salanca (*InvLC*, s. v.).

Més conegut i documentat és el NP, al qual es deuen aquells NLL:

Rafardi, a. 1070 (Mas, *NHBna*. vi, 5); i potser *Raardus*, a. 917 (id. iv, 30) si és err. de copista per *Rafardus*. 1143: «ego, *Rafart* de Corniliano» (Albon, *Cart.*

du Temple, p. 128); 1150: «*signum Rafardi*» (*Cart. de St. Cugat* III, 165). Bastant sovint en documents rossellonesos, el masculí, i el seu femení: a. 1210: «P^o *Raphardi*»; 1227: «*Stephania Rafarda uxor Bernardi Raffardi*, militis quondam, de Tezano», i 1215: «*Ermessendis Raffarda de Tezano*» (*InvLC*). Però també en cat. central: 1291: «Benet *Rafart*, regent per Bernat de St. Feliu» [de Codines] (*Pladevall, Castellterçol*, p. 128); 1364: *Arnaldus Raffart* (CCandi, *St. Hilari S.*, p. 151).

ETIM. NP germànic compost de RAF- (Först., 1220) i el copiós -HARD, que Meyer-Lübke (*Altport. PNN* I, 64) havent-ne trobat molt pocs casos en les antigues fonts portugueses, creia estrany al gòtic, però no sols Aebischer (*Onom. Cat.*, § 18) n'ha registrat ja un gran nombre d'exs. en les fonts medievals catalanes, que obliguen a dubtar d'aquella exclusió, perquè jo n'hi tinc afegits quasi el doble en els nostres documents medievals (en notes mrg. al seu opuscle).¹

²⁰ Sembla que hi hagué, així mateix, una formació paral·lela en -(w)ALD, car de fet Först. registra també exs. de *Rafold*, i els noms en -WALD, en part reduïts a -ALD o -(u)old, són també bastants nombrosos en els vells docs. cat. (Aebischer, o. c., § 31 etc.). Hi ha, p. ex., *Rafaldo*: cogn. mall., S. XIII, a Sta. Ma. del Camí (*BSAL* VIII, 375), que també (si bé és innecessari i menys probable) podríem creure resultant d'una dissimilació de *Rafard*.

En el volum present, on servem per a futurs vols. de l'*Onom.* l'estudi en si dels NPP, difícilment podríem decidir sense reserva en això i en els corollaris següents, que més aviat semblen reflectir formacions en -WARD (altre parònim, més productiu que no resulta d'Aeb., § 32). De RAFÜALD amb transposició de -fy- pot resultar *Rufau* (potser no sense aportació dels noms en RUF-, *DECat*): Fc. *Rufau* era vicari general del Bisbat de Bna. el 1351 (*BABL* VI, 106). I, a base d'un nom en -WARD: tenim *El Pla Rufard*, la pda. principal i més extensa, de les de la dr. del riu, te. Benigembla (XXXIV, 166.7). I hi ha cognom *Rufart*, que el *DAG* troba a Bna., i *AlcM* en 4 pobles del cat. or. i l'Urgellet.

¹ En tot cas no és creació merament romànica, del francès (on -ard és sufix viu i abundós: *pendard*, *musard*, *roublard* etc.), com sembla acceptar-ho Gammillscheg, a base del fr. ant. *raffard* 'burleta, escarnidor' (*Rom. Germ.* I, 83, n. 1); cf. mots expressius fr., com *raffler*, *érafller*; potser aqueix *raffard* fr. ant. ve, a la inversa, d'una injecció «expressiva» rebuda pel NP.

Rafaubetx, V. vol. I, 241 *Rafeguera*, *Rafec*, *Rafegut*, V. *Rafet* *Rafelgarí*, *Rafelbunyol*, -*cifer*, -*gep*, -*guarraf*, -*sineu*, V. *Rafal*

RAFELS i RAFOL

RAFELS, poble del Matarranya, una desena de k. al OSO. de Vall-de-roures i una vintena al N. de Mo-